

ФОНД НОРМАТИВНО-ТЕХНІЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА

Фонд нормативно-технічної документації (НТД) Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка (ХДНБ) – ресурс збереження національних і міждержавних стандартів, стандартів міжнародних організацій ISO і ІЕС, національних класифікаторів, державних

будівельних норм, стандартів інших країн, техніко-економічних нормативів і норм.

Створений у 1971р. фонд НТД є складовою спеціалізованого фонду відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів (ВІП). Мета – забезпечити безкоштовну доступність нормативних документів (НД) для суб'єктів господарської діяльності, науково-технічних об'єднань і окремих громадян інформацією про НД.

НТД – офіційні документи, що встановлюють правила, загальні принципи та характеристики видів діяльності або їх результатів. НТД закріплює вимоги до якості продукції та послуг.

Стандарт – нормативне видання, що містить комплекс норм, правил, вимог до об'єкта стандартизації, встановлених на основі узагальнених досягнень науки, техніки й практичного досвіду, ухвалене уповноваженим органом. Розробку національних стандартів здійснюють технічні комітети зі стандартизації усіх галузей господарства.

На 01.01.2018 р. фонд НТД налічує 35160 примірників. Формування фонду стандартами здійснюється через офіційних агентів з розповсюдження копій НД у Харкові (ТОВ «Магазин стандартів», ПРАТ «ХЦНТЕІ», ДП

«Харківстандартметрологія»), а також завдяки надходженню обов'язкового примірника від видавничих організацій України. НТД обліковується в «Книзі сумарного обліку спеціалізованого фонду ВІП» та в «Книзі підсобного фонду ВІП». Індивідуальний реєстраційний облік документів здійснюється у нумераційному каталозі НТ і ТД. Організація фонду НТД – сукупність процесів – прийняття, облік, укладання бібліографічного запису, предметизація, розміщення та збереження документів.

Національним органом зі стандартизації в Україні є державне підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (УкрНДНЦ). Відповідно до інформаційного покажчика «Стандарти», що видає УкрНДНЦ, працівники ВІП вносять до нумераційного каталогу НТ і ТД та фонду НТД офіційні відомості (зміни, доповнення, поправки, термін чинності, втрата чинності, повна або часткова). Відомості про зміни та втрату чинності вносяться в усі примірники документів, а також до карток нумераційного каталогу НТ і ТД та до електронного каталогу «Стандарти». Якщо документ увійшов до складу збірника, інформація про зміни надається на титульному листі відповідного стандарту та на обкладинці збірника.

Довідково-пошуковий апарат до фонду НТД складається з електронного каталогу «Стандарти» та традиційних карткових каталогів. Електронний каталог доступний на сайті ХДНБ, наповнюється бібліографічними описами нових НД та плановим ретровводом.

Традиційні каталоги НТД:

нумераційний каталог НТ і ТД;

алфавітний каталог НТ і ТД;

допоміжний алфавітно-предметний покажчик до нумераційного каталогу НТ і ТД;

картотека документів з науково-технічної інформації та бібліотечної справи;

алфавітна картотека збірників НТД;

картотека стандартів, що втратили чинність.

Каталоги НТД доповнюються офіційними виданнями «Каталог нормативних документів» та покажчики «Міждержавні стандарти», «Стандарти міжнародної організації зі стандартизації».

Окремо видані документи фонду НТД зберігаються в картонних коробках і в папках з етикетками з номерами вкладених стандартів. Збірники стандартів зберігаються окремо. Є збірники стандартів, які містять витяги текстів DIN (стандартів Німеччини). Існує фонд документів, що втратили чинність (архів).

Доповненням до фонду НТД є інструктивно-методичні та довідкові матеріали, збірники законодавчих актів, періодичні видання з питань стандартизації, сертифікації, метрології, термінологічні словники і підручники та монографії. «Строительные нормы и правила», «Единые нормы и расценки», преискуранти і цінники зберігаються у відділі наукової організації і використання основного фонду ХДНБ. У 1957 р. з основного книгосховища були відібрані до новоствореного патентного відділу основні види НТД. Багато років у відділі щоквартально оновлювалася інформаційно-довідкова система «Зодчий» (понад 10 тис. повнотекстових нормативних документів з будівництва та архітектури в режимі перегляду). Сьогодні за браком коштів база даних «Зодчий» не підтримується.

Інформація про НД відображається в бібліографічному покажчику «Нормативно-технічні документи зі стандартизації у фонді ХДНБ ім. В. Г. Короленка на допомогу інформаційній діяльності, бібліотечній та видавничій справі» (2012) та на сайті ХДНБ у розділі «Нові надходження у фонд відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів». На базі фонду НТД проводяться дні інформації, тижні якості, дні стандартизації тощо, на YouTube виставлений відеоролик з

популяризації фонду НТД «Інформаційна скарбничка. Стандарт. Безпека. Якість» (goo.gl/EZfXM2).

Джерела

1. ДСТУ 3017:2015 Видання. Основні види. Терміни та визначення понять. – Чинний від 2016-07-01. Київ, 2016. IV, 38 с. (Інформація та документація).

2. Гонтаренко Л. Д. Фонд патентів і стандартів як складова частина інформаційного потенціалу регіону // Документально-інформаційні ресурси ХДНБ ім. В. Г. Короленка : зб. наук. ст. Харків, 1996. Вип. 2. С. 27–35.

3. Кравченко Л. І. Роль фондів нормативно-технічної документації зі стандартизації ХДНБ ім. Короленка у забезпеченні інформаційних потреб фахівців Харкова [Текст] // Зб. наук. пр. / Харків держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка. Харків, 2016. Вип. 8. С. 153–160. Електрон. аналог: URL:

https://www.docme.ru/doc/1357937/zb%D1%96rnik-naukovih-prac._-vipusk-8

4. Прохорова В. Г. Десять років діяльності центру інформаційної підтримки винахідництва Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка / В. Г. Прохорова // Зб. наук. пр. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка. Харків, 2016. Вип. 8. С. 176–186. Бібліогр.: с. 186 (4 назв.). Електрон. аналог: URL :

https://www.docme.ru/doc/1357937/zb%D1%96rnik-naukovih-prac._-vipusk-8.

5. Нормативно-технічні документи зі стандартизації у фонді ХДНБ ім. В. Г. Короленка на допомогу інформаційній діяльності, бібліотечній та видавничій справі : бібліогр. покажч. Харків, 2012. 62 с.

Кравченко Людмила Іванівна

Статтю створено 06.06.2017